

Z činnosti klubu – členské a výborové schůze

Zájezd za kaktusy a kaktusáři

Zavírání sezóny v Chrudimi

Podzimní sympózium

Výstava v Kroměříži

Jubilant Vlastimil Man

Fotografování – rozlišení

Přesazování velkých rostlin

Kytka čísla – Kterak Emil lofofory česal

A máme tady předjaří

... tedy kaktusářské předjaří. Přesně podle jednoho nesmrtelného výroku, že kaktusáři mají tři roční období – jaro, léto a předjaří.

Zatímco pro přírodu (v době psaní, těsně před vydáním) nastává – i když letos pomaleji v nezaslouženě krásném počasí – pozvolné usínání, v dušičkovém týdnu uklízím kaktusy ze zahrádky, požeňnanou úrodu máje již pod střechou, je konec léta a začátek podzimu pro nás – kaktusáře z Brna a okolí – koncem období vegetačního klidu, časem obnovení členských schůzí po prázdninách, zájezdu a podzimního setkání – sympózia.

Tyto události budou převážně náplní letos posledního čísla Azetu. Bude v něm několik příspěvků „z lidu“, vegetační klid našich psavců nebyl našťástí tentokrát dost hluboký. Autorům děkuji za texty a fotografie.

Je však dost o čem psát a protože asi budu muset nakonec umazávat, nebo, pokud to půjde, odkládat do příštího čísla, přeju raději rovnou k věci. Jen si neodpustím malé historické připomenutí.

Ve světě ke zklidnění nedochází, problémy se dokonce přibližují. Africké jaro dospělo k zabití vůdce Gaddafiho a Libyjci tak zřejmě se získáním „svobody“ přijdou o elektřinu zdarma, novomanželský příspěvek 50 k\$, bezúročné půjčky, slevu na auto, benzin za 15 centů, bezplatnou školu a zdravotní péči... Co mi to jen připomíná?

Koncem října nás má být na Zemi 7 miliard, což by nemusel být problém nebýt toho, že se chováme neobyčejně bezohledně a nevidíme často dál než... Ekonomika se ani s velkou fantazií nedá označit slovy optimická nebo aspoň stabilní, mluví se o ohrožení Eura, koluje vtip o tom, že si Řekové po tisíci let vzpomněli a přefakturovali nám teď cestovné a diety za Cyrila a Metoděje... – tyto starosti však raději nechme jiným hlavám. Domácí jeviště je stále plné korupce a ostud „tam nahoře“, sever Čech značně nepokojný, prezident káže v kostele, spící hrabě se tlačí na Hrad a média ohromně baví rozeštvávat lidi na základě etnicity či sociální úrovně.

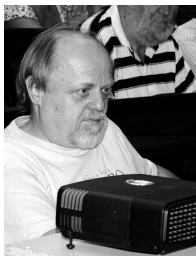
Ještěže aspoň jako kaktusáři máme kolem sebe dost důvodů k radosti, jen je najít jako ty kaktusy schované v hlíně a prachu. Že dovedeme vnímat přírodu chystající se k odpočinku, jen otevřít oči, zpomalit krok, rozhlédnout se a přičichnout k rozkládající se hmotě. Že většina z nás využije tento čas ke zklidnění a nabrání sil, jen se zastavit a opřít třeba o strom. Že dopíše letos asi poslední burčák možná ten Azet na poslední chvíli stihnu. Kdyby to však nevyšlo, moc se omlouvám a děkuji za pochopení.

Josef

Schůze výboru klubu 16. srpna

Výbor nikdy nespí. Dokonce ani o prázdninách. Sešli jsme se proto i uprostřed srpna, abychom navrhli a upřesnili program následujících přednášek a hlavně abychom se připravili na zájezd. Rovněž jsme prověřili přípravu sympózia, komunikaci s přednášejícími a některé organizační záležitosti.

Členská schůze 2. září

Na samém začátku první schůze po prázdninové přestávce se účastníci dozvěděli o nadcházejícím sympóziu, dostali jsme pokyny k zájezdu na zítřejší den, vyúčtovali jsme výstavu a pan Harašta pozval všechny na další sobotu (10. září) na předem avizovanou kaktusářskou nadílku. Tombola byla bohatá, několik členů dodalo rostliny a Laďa Kašpar tisikoviny. Hlavním bodem bylo povídání a promítání Jiřího Kolaříka o jeho cestě jihozápadem Spojených států amerických. Jiří necestoval sám. Výprava byla vskutku mezinárodní. Doprovázeli jej Igor Dráb, Jevgenij Safronov z Moskvy a Juraj Nemček z Pezinku. Přednáška byla první částí z asi pěti set snímků. Výprava trvala od konce května do poloviny června. Letadlem se dostali do Los Angeles, pak si půjčili auto. Navštívili deset národních parků z 366. Pro stručnost uvedu jen namátkou několik míst pro připomenutí – Joshua Tree, Cholla Cactus Garden, Golden Pipe Cactus N. P., Anza Borrego, vojenské muzeum...

Pro příště se můžeme těšit na Nové Mexiko.

Zájezd

Hned následujícího dne jsme se vydali na každoroční tradiční zájezd pro brigádníky za sloužilé členy klubu. V něčem byl zájezd stejný, v něčem nový. Stejný byl termínem a místem odjezdu. Jiný byl svou bohatostí. Domlouvání bylo zpočátku nejasné a proměnlivé, nakonec došlo k tomu, že jsme potvrdili dvě rakouské sbírky a čtyři jihomoravské. Některé příležitosti se nemusí jen tak opakovat. Raději ale popořádku:

První cesta vedla do Vídně k paní Baumgartnerové, která nám zprostředkovala i další návštěvu. Paní domáci pochází z Moravy a do České republiky jezdívá třeba na kaktusářská setkání. Prostě Slovan všude bratra má☺ Proto ani my (někteří) neznalí říšského jazyka jsme se mohli snadno domluvit.

Baumgartnerovi bydlí na poměrně klidném okraji Vídně v rodinném domku se zahradou, mají kaktusový skleník a několik pařenišť na zahradě, skalku a nějaké okrasné dřeviny, želvy a psa. Skleník je botanicky velmi pestrý a bohatý, i v tomto méně „rozkvetlém“ období bylo na co se dívat. Případá mi, že vodou na zalévání nešetřili ani v tomto pozdně letním období, rostlinám to však zřejmě svědčilo.

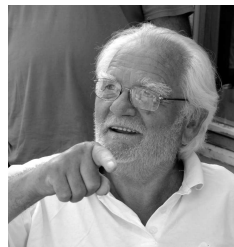

Zakrátko se objevil i pan Baumgartner a s některými členy rozmlouval na zahradě u skleníku. Bylo tam velmi příjemně, museli jsme se však brzy zvednout majíce toho ještě hodně před sebou.

Druhá zastávka nebyla daleko. I pan Walter Rausch (nar. 15. 11. 1928) bydlí v rodinném domku se zahradou v klidné okrajové části Vídně. Během naší návštěvy působil dojmem svěžího kouzelného dědečka. Tento usměvavý bělovlasý pán radostně rozmlouval s některými našimi členy a přestože je

již odkázaný na kolečkové křeslo, působil na nás velmi povzbudivě a radostně, občas si i zavtipkoval.

Jeho zahrada je zastíněna vzrostlými stromy, skleník již má svou největší slávu za sebou a pro návštěvníky je poněkud nepohodlný zvýšenou podlahou právě kvůli zmíněnému kolečkovému křeslu. Rostou v něm převážně jihoamerické rostliny, páně Rauschův předmět zájmu.

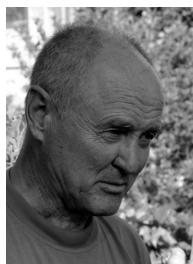
O panu Walteru Rauschovi, specialistovi na lobvie, autorovi knih o nich, jsem se dozvěděl několik potřebných především životopisných informací na webu <http://goo.gl/L6ieH> – článek napsal Lumír Král a je doplněn řadou fotografií.

Tolik k zahraničním návštěvám, sedli jsme do vyhrátého autobusu a uháněli zpátky domů na Moravu.

Po návratu do vlasti byl akorát čas na oběd. Zastavili jsme u motorestu v Přítlukách. Vše předem domluvil Petr Metela, abychom neměli zbytečně časové ztráty. Jídlo bylo dobré, „donašeči“ jen kmitali, celkový dojem kazila jen jejich zmatečnost či nesoustředěnost, že několika účastníkům nebyli ani přes připomínání schopni či ochotni donést, co si objednali. Napadla mě slova z divadelní hry Hospoda na mýtince: „Na takové návaly tady nejsme zařízení.“

První moravskou navštívenou sbírkou byla ta u pana Marka v nedalekých Velkých Pavlovicích. V podlouhlém dvorku za rodinným domkem má skleník, pařeniště, skalku, malou zahrádku a posezení pod pergolou. Zde se radovali jak koupěchtivci, tak i ti, kteří si potřebovali odpočinout. Využili posezení pod pergolou porostlou vinnou révou s dozrávajícími hrozny, ochutnali vína a kořaličky či se jen osvěžili vodou. Někteří z nás si vzpomněli, že u Marků jsme nebyli poprvé. Na zájezdě před několika lety jsme se zde již také zastavili.

Další naše cesta vedla do Mikulova k panu Sochůrkovi. Ten má větší zahradu ve svahu a kaktusy v polykarbonátovém skleníku a na balkóně. Kromě kaktusů pěstuje i sukulenty a na ovocné a zeleninové zahradě i řadu dalších rostlin, například tilandsie. Návštěvy se postupně trochu zkracovaly, protože čas nebyl ochoten se trochu natáhnout a čekaly nás ještě tři návštěvy. Neznám důkladně tamní zeměpis, při tom cestování mi už některá místa, kolem nichž jsme projížděli, připadala důvěrně známá. Cesty jsou všelijaké a asi se autobusem taky všude nedá dostat tak, aby to bylo nejkratší a nejrychlejší.

Od Mikulova jsme přešli do Charvatské Nové Vsi k panu Miškeřikovi. Ten má svůj skleník postavený na střeše. Velké parapety má plné převážně mexických rostlin. I přes odpolední hodinu bylo ještě stále dost horko a málokdo vydržel ve skleníku tak dlouho, jak by sám možná chtěl. Mnozí vděčně vyhledali klidný chládek dvorku.

Pan Miškeřík nás potom doprovodil do Břeclavi – či spíše zahrádkářské osady na kraji města. Tam si nás rozdělili pánové Gajda a Kochman. Jeden z nich je kaktusář a ve své chatě má klubovnu, kde se schází výbor břeclavského kaktusářského klubu. Má skleníky a pařeniště, rostliny pěstuje různorodé a podle vyprávění sbírku příliš nerozšiřuje, spíše ledaco rozdává mládeži, jen když má zájem. Velmi výraznou a snad nejfotografovanější dekorací byl obrovský gruson na speciálně upraveném trakaři.

Pani domácí se o nás vzorně starala, nabídla občerstvení a propukl družný hovor, protože se zde sešlo několik starých známých z dřívějšíka.

Druhý „zahrádkář“ se zabývá hlavně netřesky a vedle velkého botanického přehledu má i hodně nacestováno. Jeho povídání bylo zajímavé, bylo zřejmé, že je odborník a nadšenec o ochranu přírody. Jenže to už se mezitím setmělo, trochu ochladilo a byl nejvyšší čas rozloučit se, nasednout do autobusu a od setmělé Břeclavi se vydat na cestu k Brnu.

Do Brna jsme se vrátili výrazně později než z předchozích zájezdů. Muselo se s tím počítat a snad nikoho to nemrzelo. Tak bohatý obsah se nedal stihnout dříve. Hodnocení nechť si udělá každý sám. Bylo dost příležitostí, aby si každý našel a vybral, co se mu líbí.

Schůze výboru 13. září 2011

Výbor projednával program následujících akcí a plánoval přednášející na další členské schůze. Byl vyhodnocen zájezd a shrnuty příjemné i nepovedené stránky. Víme, na co si máme příště dát více pozor. Byly projednány a připraveny záležitosti týkající se zasedání výboru Společnosti a redakční rady časopisu Kaktusy. Jedná se hlavně o návrh ke kooptování Radka Čecha na místo zemřelého Viktora Taliána. Byli projednáni i možní kandidáti na příští ocenění Zlatý Alberto, nemáme však ani výrazného kandidáta ani výhrady k možným kandidátům z jiných organizací. V Chrudimi budeme mít i letáčky a plakáty na propagaci nadcházejícího symposia. Jeho přípravě byla ostatně věnována rovněž část schůze.

Zavírání sezóny v Chrudimi

Tradiční radovánky

Tyto akce není třeba zvlášť podrobně rozebírat. Mohl nebo musel bych opisovat z minulých ročníků.

Poslední sobota v září vyšla tentokrát na dvacátého čtvrtého. Zavírání sezóny se od předchozích ročníků příliš nelišilo. Dokonce ani počasím – většínou ten den bývá hezky – i letos. Obvyklé bylo místo setkání u Pavlíčků s občerstvením na zahradě, možnost nákupu rostlin se slevou – jen se protlačil pomalu se sunoucím davem, nabídka kaktusářských

potřeb v garážové prodejně a možnost prohlédnout si sbírku ve sklenících a v pařeništích kolem domu.

Dopoledne fungovala burza v chodbách a jídelně fabriky, která se kdysi jmenovala Transporta, i zde tlačenice a babylón, protože návštěvníci a prodejci přijížděli i ze zahraničí.

V pátek – opět tradičně – probíhaly již jinde zmíněné schůze výboru Společnosti a redakční rady časopisu a na sobotní večer bylo opět připraveno společenské posezení – Cactus Party. O něm však psát nemohu nemaje informace, protože po přednáškách pospíchám domů. Ani jsem dosud neměl možnost ochutnat inzerovanou spravovací česnečku u Pavlíčků v neděli.

Zlatý Alberto – Ing. Ivan Běťák

Společenské setkání zahájil v kinosále u potoka Chrudimky místní zaštitovatel Pavel Pavlíček. Přivítal všechny návštěvníky a hosty a předal slovo předsedovi Společnosti Jaroslavu Vichovi. El Presidente se ujal slova a ploché krabice svystavenou cenou. Keramickou kachli se zlatým plíškem a reliéfem Vojtěcha Friče tentokrát převzal v nadpise jmenovaný předseda pražského Spolku a jednatel Společnosti.

Přednášková smršť

Přednáškové miniodpoledne otevřel ihned po převzetí ceny Zlatý Alberto Ivan Běťák. Poděkoval za udělené ocenění, představil se a vyprávěl o své kariéře a činnostech.

Následovaly minipřednášky podle programu: Milan Kůrka z Plzně hovořil o pěstování mrazuvzdorných rostlin, Andrzej Mucha z Polska představil nové bolivijské parodie, Karel Pavlíček vyprávěl o cestě do Baja California, Vítězslav Vlček nás zavedl do hor jihozápadu jižní Afriky a Libor Kunte s Jaroslavem Šnicerem nám ukázali obrázky až dvacet let staré vzpomínající na toto období jejich společného cestování. Jako skvělí vypravěči a baviči nezklamali a oživil před samým koncem posluchačstvo často unavené náročným celodenním programem.

Schůze výboru 11. října

Výbor se sešel mimořádně o týden dříve než obvykle a to kvůli sympóziu připravovanému na nejbližší sobotu. Na pořadu však byly i informace o událostech spojených s jednáním výboru SČSPKS v Chrudimi – mj.: Projednával se například tisk časopisu, Speciálů, Atlasu a propagačních materiálů. Na Zlatého Alberta byl navržen a schválen Jan Glosser z Brna. Valná hromada bude v Plzni. Časopis nepodraží, jen poštovné – větší balíky... Kromě toho se probíraly i další organizační záležitosti počínaje listopadovou členskou schůzí.

Výstava v Kroměříži

Jak už se stalo téměř tradicí, domluvilo se několik brněnských kaktusářů a vyrazili společně na výstavu kaktusů do Kroměříže. „Účastníky zájezdu“ byli Radek Čech, Laďa Kašpar, Jana Procházková a Jarka Životská. Letošní výstava probíhala v termínu od 6. 8. 2011 do 14. 8. 2011 v Hrubém skleníku v areálu Květné zahrady. Vstup byl ovšem uzpůsoben tak, že se do Květné zahrady nemuselo vůbec chodit. Dříve se výstavy konaly rovněž v Květné zahradě jenže v Rotundě, ta má ale podstoupit rekonstrukci, takže byli kroměřížští kaktusáři nuceni zvolit tuto možnost. Mohu říci, že to rozhodně prospělo rostlinám, protože v Hrubém skleníku mají výrazně více světla.

Výstavní expozice byla umístěna na kulatých stolech stejně jako dříve v Rotundě. Zastoupena byla celá škála druhů kaktusů, a nechybělo ani velké procento sukulentních rostlin. Za zmínku stojí na příklad rody *Astrophytum*, *Gymnocalycium*, *Ferocactus*, *Melocactus*, *Notocactus* a další kaktusy, ze sukulentů bych jmenoval *Agave*, *Ceropegia*, *Conophytum*, *Euphorbia*, *Hoodia*, *Haworthia*, *Ipomea*, *Lithops*, *Stapelia* a jiné.

Je vhodné ještě sdělit, že vystavovalo dvacet ze třiceti pěti členů kroměřížské organizace Frailea, o takovém poměru se nám v Brně může jenom zdát. Vystavování se přece netýká ani tak množství, jako spíše prezentace svých rostlin a podpory ostatních vystavujících. Nechyběla ani poradenská činnost a prodej rostlin a to za velmi slušné ceny. A co bychom to byli za kaktusáře, kdybychom si nějaký ten suvenýr nepořídili.

Co mě však zaujalo nejvíce, a mohlo by to sloužit jako námět pro brněnskou výstavu, byla tombola pro veřejnost. Každý z vystavovatelů dal do tomboly nějaký svůj přebytek, a návštěvníci si mohli zakoupit los a případně vyhrát rostlinu dle vlastního výběru. Klíč k výhře spočíval v tom, že se na každý den zvolila jiná dvojice čísel, která sloužila jako výherní. Například 6 a 9, takže los, který obsahoval jedno číslo z těchto dvou, byl výherní. Určitě to není špatný nápad pro naši propagaci.

Závěrem je třeba kroměřížským popřát, aby jim jejich úsilí a chuť pořádat výstavy vydržely.

Text Radek Čech, foto Jarka Životská

Vlastimil Man – 70 let

Dne 25. 10. 2011 oslavil významné životní jubileum náš dlouholetý člen a kamarád Vlastimil Man. Vlastík se narodil v Brně a po návratu z vojenské základní služby se oženil a založil rodinu. Pracoval jako technik v brněnském Zetoru až do odchodu do důchodu.

Vlastík Man se svými kaktusy, foto Marek Najvar

Takto měli naaranžovanou výstavu v Kroměříži – foto Jarka Životská

Takto přesazuje velké rostliny Jaroslav Dobiáš

Ze zájezdu: Zátíši u Baumgartnerů (foto Jan Ziegrosser) a dvůr u Marků

Od dětství se zajímá o přírodu, rád čte, kreslí a poslouchá hudbu. Ke kaktusům se dostal po návratu z vojny po přečtení knihy Kaktusy a mezi jeho nejoblíbenější rod patří parodie, které pěstuje v menších pařeništích na zahradě rodinného domu v Brně-Židenicích. Členem klubu Astrophytum Brno je od roku 1968, kdy se po několika letech návštěv rozhodl stvrdit členství podáním přihlášky. Vlastík byl dlouholetý aktivní člen výboru klubu a bohužel jej zdravotní důvody přiměly v letošním roce odstoupit.

Mezi jeho velké záliby mimo otrněnou krásu patří vůně vyřezávaného dřeva. Loni jsem s Vlastíkem strávil týden v jižních Čechách, kdy jsme se učili zpracovávat dřevo do ušlechtilých tvarů. Tam jsem Vlastíka poznal jako skvělého člověka a kamaráda, který dovede trpělivě naslouchat a ochotně skutkem i radou pomůže.

Vlastíku, do dalších let Ti přejeme pevné zdraví, lásku, spokojenost a radost z kaktusů.

Za Astrophytum Brno *Marek Najbar*

Jak přesazovat velké kaktusy bez rukavic

Nejdříve se musí plánovat, tak jako za stara, co budeme příští rok přesazovat. Přes zimní období je třeba nastrádat několikery dámské punčocháče, nejlépe šestery, i více. Ty dlouho nevydrží a každou chvíli pouštějí oka. Takže za zimu žádný problém. Je dobré se domluvit se ženou, aby nám je věnovala a nemuseli jsme lovit v koši na odpadky.

A na jaře můžeme přesazovat. Kaktus omotáme ve spodní části punčochami, můžeme je na sebe navázat, jak se nám to podaří, hlavně, že to bude viset. Trny projdou punčocháči a ani pod tíhou rostliny se nepolámou, váha se rozloží. Kaktus „oběsíme“ jako na Západě přes nějakou větev do výšky, která bude pohodlně vyhovovat pro naši práci. Můžeme pod něj dát stolek, abychom se nemuseli hrbít. Nyní můžeme sklepnout květináč, vyklepat zem a sáhneme-li do kořenů nožem, můžeme klidně nechat kaktus nějakou dobu viset, než řezné rány zaschnou. Nakonec pod rostlinu posadíme větší kontejner s novou zemí a kaktus obsypáváme, až je úplně zasazený.

Punčochy se dají použít u kaktusů s rovnými i mírně zahnutými trny. Ovšem u ferokaktusů s pořádnými háky, s trny dlouhými až 10 cm, jako např. hamatacantusu, by to použít asi nešlo.

Jaroslav Dobiáš

Za skvělý nápad a za jeho poskytnutí děkuji příteli Dobiášovi. Sám bych jen doplnil několika slovy – tak velké rostliny sice nemaje, že u těch menších, sotva však udržitelných dvěma rukama se mi velmi dobře osvědčily dřevěné kolíky různých tloušťek naštipané sekýrou. Ty se položí přes otvor květináče, na ně se posadí rostlina a můžeme kolem ní sypat zeminu a dalším kolíkem pošouchávat a tlačit mezi kořeny a na méně přístupná místa. Stejným způsobem můžete rostlinu s čistými kořeny nechat prochnout několik dní před zasazením.

Obrázek veliký, převeliký

K této úvaze mě přivedla zmínka Romana Staníka o tom, že snímky do své prezentace na sympóziu nechal v původní velikosti a tedy soubor ohromně narostl, což způsobilo, že se náš počítač zadýchal a nechtěl zpočátku spolupracovat. Tož někomu pro připomenutí a někomu jako věc zcela novou popovídám něco o rozlišení obrázků, o tom, jak souvisí s jejich velikostí a kdy a proč má být menší nebo větší.

Digitální obrázek je sítí obrazových bodů (*pixel = picture element*), které mají svou přesnou polohu a nesou informaci o barvě. O tom se lze přesvědčit, když obrázek v prohlížeči zvětšujeme stále více, až se rozloží do sítě barevných čtverečků.

Barevná hloubka

Pro účely tohoto článku jde o pomocný, méně důležitý údaj. Budeme zde uvažovat 24bitovou barevnou hloubku, což je nejrozšířenější a nejpoužívanější formát pro digitální obrázky. Znamená to, že ve 24 bitech (třech Bytech) jsou ukryty informace o hustotě základních barev pro aditivní míchání, tedy červené, modré a zelené (R, G a B). Matematikové si mezitím rychle spočítali, že toto množství informace dokáže určit jednu z téměř 16,8 miliónu barev pro ten který pixel.

Rozlišení, trocha matematiky

Množství pixelů v obrázku udává jeho rozlišení. Čím vyšší rozlišení, tím více detailů dokáže obrázek pojmout. Rozlišení se dá popsat různými údaji. Například 800×600 . Nebo třeba 12 megapixelů. Nebo třeba Full HD. Co to znamená?

Údaj daný součinem (800×600) udává počet obrazových prvků na šířku a na výšku. Takový obrázek zabere třeba čtvrtinu obrazovky. Ikonka na ploše má rozměr tuším 32×32 pixelů.

Když čísla spolu vynásobíme, zjistíme počet pixelů. V prvním případě to bude 480 000 pixelů neboli téměř půl megapixelu.

Že je vám toto označení povědomé? Jistě. jde o údaj na fotopřístrojích, který označuje maximální rozlišení snímače. V současné době se pohybuje většinou v jednotkách MPx. Zde se hodí opět příklad. Snímač se 12 MPx zaznamená 12 miliónů obrazových bodů, tedy obrázek o velikosti například 3000×4000 bodů.

A už se ježí les rukou matematických koumáků, kteří si bleskově spočítali, že 12 miliónů krát tři bajty je asi 30 MB a že tak velkých obrázků do počítače mnoho nevejde. ... A že mají taky 12megový foťák a jejich fotky mají kolem 4 MB. Dobře, odskočíme si a vložíme podkapitolku:

S kompresí nebo bez

A mají pravdu, počtáři jedni! Oni však mluví o formátu JPEG (též JFIF, JPG), což je taková drobná fligna. Program ukládající obrázek v tomto formátu jednoduše část obrazových dat zahodí. Velmi zjednodušeně se to dá představit takto: Program uloží například každý čtvrtý pixel z každé čtvrté řady. Ostatní zahodí. Uloží jen 1/16 všech pixelů. Prohlížeč si naopak chybějící body dopočítá, interpoluje a ty „vymyšlené“ barvičky zobrazí. Tomu způsobu se říká ztrátová komprese – ztrácí se při něm část obrazových informací. (Ve skutečnosti komprese JFIF funguje trochu jinak, příklad je jen pro zjednodušenou představu.)

V případech, že nechceme přijít o žádné obrazové detaily, musíme obrázek uložit ve formátu beze ztrátové komprese. Takové jsou např. TIFF, PNG nebo různá nářečí RAW. Obrázky obsahují jemnější detaily a dají se potom případně mnohem efektivněji upravit na počítači. Musíme jen počítat s tím, že zaberou více místa na úložištích.

Kdy, co a proč

Velmi letecky několik příkladů:

- Desítky pixelů – ikony, miniatury
- Stovky pixelů – obrázky na webové stránky, náhledy pro rychlé prohlížení na obrazovce
- Full HD – 1920×1080 – tedy cca 2 megapixely – televizní obrazovka
- O něco více – lepší monitory k počítačům
- Tisíce pixelů (např. 4000×3000) – 12MPx fotosnímač

DPI

A aby to nebylo zase tak jednoduché, zmíním pro úplnost ještě jednu veličinu. Pro změnu se jmenuje rovněž rozlišení. Nejde však o absolutní číslo, nýbrž o hustotu pixelů na jednotku délky. Ujalo se pro ni označení DPI (*Dots Per Inch*) – tedy teček na palec. (Pamětníci otrou slzu při vzpomínce na staré fotografické časopisy, kde se psalo o počtu čar na milimetr.)

Několik příkladů:

- 72 DPI – faxový záznam
- 300 DPI – barevný tisk (pro 12cm obrázek stačí fotka o šířce 1500 pixelů)
- 600 DPI – jemný černobílý tisk
- tisíce DPI – hodně fajnově skenování, zejména filmů

Jak změnit rozlišení

A jsme zase na začátku. Máme-li fotografie pořízené na 12 MPx, je zbytečné je promítat 2MPxovým projektořem. Pouze zabírají místo a strojový čas. Je tedy na místě snímky „zmenšit“. Jak na to?

- **Grafickým programem** – např. Gimpem. Obrázek otevřeme, provedeme případné úpravy a použijeme funkci *Velikost obrázku* (může se jmenovat třeba Převzorkovat, Resize, Resample apod). V dialogovém rámečku zadáme velikost, vybereme metodu a spustíme příkaz. Výsledkem je zmenšený obrázek. Teoreticky by šlo i zvětšovat, ale není to skoro k ničemu, detaily tím nepřidáme. Tento postup se hodí pro občasné použití. Na desítky či stovky fotek přenecháme dřinu strojům:
- **Dávkové zpracování, batch processing** – umí je některé programy, například oblíbený IrfanView. Popis by byl nad rámec tohoto povídání
- **Dávkové zpracování skriptem** – podobné jako předchozí, nemusíme se však obtěžovat klikáním. Pouze spustíme jednou napsaný skript. Využívají se například příkazy programu ImageMagick.

Pro jistotu připomínám, že takové úpravy patří dělat na kopiích obrázků a originál si ponechat. Mohl by někdy chybět.

Pro dlouhé zimní večery nad obrázky u počítače

Možná to znáte i vy. Hledáte fotku s určitou osobou a říkáte si: Bylo to tam a tam, někdy v roce 06 – nebo snad 08 – nebo dokonce předloni? Procházíte desítky adresářů, stovky fotek a nakonec možná najdete. – To jako redaktor Azetu znám velmi dobře a zhruba čtyřikrát do roka takové problémy řeším.

I ukázal mi syn program, který podle jména znám už dlouho – **Picasa** – a po překonání drobné nedůvěry jsem sedl na zadek.

Picasa se po nainstalování zeptá na úložiště fotografií. Nejprve vám nabídne – nebo vás napadne – prohlížet obrázky. První vlastností, jejíž chytrost oceníte, je rychlost zobrazování. Program totiž bystře odhadne, který obrázek bude při prohlížení další na řadě, a zkušeně si jej natáhne do operační paměti předem. V okamžiku, kdy dáte pokyn k jeho zobrazení, uvidíte jej na obrazovce mnohem dříve, než při obvyklém způsobu načítání.

Abych se však vrátil k fotografiím lidí. Program je vybaven funkcí pro rozpoznávání lidských tváří a pro jejich srovnávání. Umožní vám pojmenovat si lidi na vašich fotografiích a na základě podobnosti navrhe další. Vy je můžete jen potvrdit a tím pojmenovat. (Případně je můžete přejmenovat nebo prostě návrh zamítnout.) To se nedá popsat, vyzkoušejte. Ze své drobné zkušenosti mohu říci, že se mílí jen velmi vzácně.

Nevyzkoušel jsem všechno máje zrovna pilno s přípravou Azetu. Všiml jsem si jen, že (bez nároku na úplnost):

- Program je k dostání zdarma pro Windows i Linux, snad i pro Apple.
- Obsahuje i jednoduchý editor obrázků
- Umí vytvářet koláže, videoprezentace, připravit snímky pro tisk
- Umožňuje geolokaci, ukládání komentářů, vytvořit webové album
- Co do identifikace lidí je velmi přesný
- Na ovládání se dá brzy zvyknout a je celkem pohodlné

Nakonec – budu-li mít někdy chvílku, zkusím vypátrat, zda program Picasa neumí třeba rozlišovat i kaktusy a přiřazovat je na základě podobnosti © Nebo jste to již zkoušeli a jen se stydíte o zkušenosti podělit? Ale jděte... Tady vás nikdo nekousne. Naopak! Budu velmi vděčný za poznatky a zkušenosti.

Jak jsme stěhovali kaktusy

Dne 9. 10. 2011 se uskutečnila pro mne velmi zajímavá událost. Mladí členové Astrophytia byli požádáni o pomoc při stěhování kaktusů na zimoviště od jednoho staršího zasloužilého člena. Abych byl ve výčtu úplně přesný, zúčastnil se i jeden člen jihlavské organizace, který byl v Brně na návštěvě po sobotním sympoziu. Celkem nás bylo pět mužů a jedna zástupkyně něžného pohlaví.

Nebudu chodit kolem horké kaše, pomáhali jsme stěhovat u Josefa Odehnala, který má po operaci zad. Spousta z vás Pepovu sbírku zná, takže si tu námahu jistě dovedete dobře představit. Pepa jako vzorný hostitel nás v mrazivém nedělním ránu přivítal velmi dobrou slivovicí, kterou jsme si opravdu zasloužili, bylo totiž pod nulou. Po zahřívajícím lektvaru jsme si prvně prohlédli sbírku a byli nuceni si vybrat nějaký ten suvenýr. Asi o půl deváté vypukl kolotoč. Pepa si to řídil a my skládali, nosili, přeskládávali a tak stále dokola.

Kdo nemá stálé stanoviště svých oblíbených rostlin a na zimu stěhuje, tuto činnost zná jako své boty. Netroufám si odhadnout, kolik kubíků zeminy jsme celkem přemístili, ale jistě to bylo hodně. Díky dobré organizaci nám šla práce dobře od ruky. Začali jsme velkými kytkami, které jsme stěhovali ze skleníku do domu. Uvolněné místo jsme začali postupně zaplňovat prodejními kytkami z fóliovníku vedle skleníku, z dalšího skleníku a rostlinami ze tří přístřešků. Co šlo sesadit, jsme sesadili a neustále dokola nosili a rovnali. Ještě štěstí že Pepa, když stavěl skleník, nechal v čele posuvné okno, které nám stěhování výrazně ulehčilo. Ještě bych zmínil, že Pepa zimuje ve skleníku a doma, dá se říci, kde se dá. Následovalo stěhování rostlin rodů *Rebutia* a *Gymnocalycium*. Rebutie jsme nosili do skleníku na parapet a gymnna do garáže. Pepovi slouží garáž jen na zimování kaktusů. V tom množství ani moc možností nezbyvá a tak je využito každého prostoru do posledního volného místa. Po vydatné svačince jsme nepolevili. Když to shrnu, přesunuli jsme asi osmdesát procent sbírky. Nosili jsme od asi půl deváté do půl druhé. Potom jsme byli pozváni na pozdější oběd. Byl to příjemný odpočinek. Závěrem jsme si ještě prohlédli naše dílo a s věnovanými rostlinami jsme se odebrali k domovu. Osobně bych řekl jen tolik, že Pepovi to množství vůbec nezavidím. To už není koníček, ale hodně pořádný a těžký kůň.

Radek Čech

Jak se češou Lophophory

Zmínka Emila Vašíčka před členskou schůzí o tom, jak česal lofofory mě přiměla k tomu, abych na předposlední chvíli změnil kytku tohoto čísla. Byla to pro mě zároveň nádherná příležitost připomenout si kouzlo češtiny. Slovo česat označuje jak úpravu vlasů, tak v nedávných týdnech aktuální sklizeň ovoce. Protože se Emil nechal přesvědčit a bleskově mi poslal krátké povídaní, rád mu na tomto místě symbolicky předávám slovo.

Lophophory nečesané a načesané a jejich údržba

V podzimních dnech, kdy máme kytičky zazimované, topení a zateplení je připravené na zimní provoz, zbývá více času na kontrolu kytek, které se vyhnuly nechtěnému přebývání v paletovém systému pod regály. Tedy u těch šťastných kaktusářů, kteří mohou zimovat rostliny na stejném místě, kde jsou po celý rok. U mne se to týká i lofofor, kterých jsem za léta kaktusaření shromáždil takové množství, že začínám uvažovat o snížení jejich počtu ve své sbírce.

Všechny jsem shromáždil na jednom místě a jako v posledních letech jsem si je tak připravil na sběr semínek a zušlechtění jejich vzhledu. Kvůli časové tísní jsem letos nesprašoval a nečekal jsem tedy žádný velký sběr semen. Na vzhled rostlin si však velmi potrpím. Na snímcích vidíte nejprve neupravené kadeře a vedle po sklizni a po úpravě zubním kartáčkem – starším a hlavně měkkým. Tak nedokáže rostliny nakažet ani Matka Příroda.

Další obrázky květináčku 8 × 8 cm ukazují, že se například nevyplatí přelítí vodou během roku. Čtyři odříznuté hlavičky možná sotva dožijí jara. Poslední záběry ukazují, jak se s tím některé rostliny dokázaly vyrovnat po svém. Větrání si zajistila sama. Vyžádala si však ošetření kořenů. Načervenalá místa bylo třeba vyškrábat a ošetřit hliníkovým práškem a dnes již vzácným Fundazolem. Tato kytky zřejmě přežije díky všasnému zásluhy. Pamatujte, že není dobré trápit větší lofofory nedostatkem místa a přebytkem vody.

Emil Vašíček

Sympózium

Poslal mi Radek Čech – a patří mu za to velký dík – přehled organizací a zastoupení jednotlivých členů na sympóziu v Brně. Více informací zejména o průběhu se tentokrát nevejde. Tož se těšte na příště.

Celkem se sympozia zúčastnilo 96 lidí ze 14 organizací.

Organizace	Počet	Podíl v %
Brno	63	66,31
Břeclav	3	3,16
Frydek-Místek	3	3,16
Ostrava	3	3,16
Palkovice	2	2,11
Praha	6	6,32
*) + 8 po 1 (1,05 %)	8	8,40
Hosté	8	8,42
Celkem	96	

Brno	Ostatní
63	33
65,26 %	34,74 %

*) – Bratislava, Děčín, Jihlava, Prostějov, Přerov, Spišská Nová Ves, Trenčín a Vlašim.

Zastoupení organizací a lidí podle národnosti

Národnost	Česká	Moravská	Slovenská	Ostatní
Organizace	5	6	3	1
Procent	33,33	40	20	6,67
Jednotlivci	10	75	3	8
Procent	10,54	77,89	3,15	8,42

Radek Čech

Zprávičky všelijaké

Před samým koncem se ještě musí vejít několik oznámení posbíraných z nejrůznějších zdrojů.

Oznámení předsedy Společnosti Jaroslava Vícha

Výbor Společnosti českých a slovenských pěstitelů kaktusů a sukulentů (SČSPKS) oznamuje, že od ledna 2011 budou stručné obsahy článků z časopisu Kaktusy uveřejňovány na oficiálních stránkách Společnosti www.cs-kaktusy.cz. Výbor Společnosti umožňuje tímto způsobem přiblížit obsah časopisu Kaktusy i těm individuálním nebo sympatizujícím pěstitelům kaktusů a sukulentů, kteří nejsou členy Společnosti.

Historie kaktusářství na webu

Dostal jsem přeposlaný mail od KK Čelákovice s adresou stránky <http://goo.gl/I7kqN>, kde je publikována Historie kaktusářství v ČR, ČSSR, ČR a SR zaměřená na vznik SČSPKS založené 6. 10. 1999 a je ji možno doplňovat (přes webmastera Ing. Trafínu), jak o tom informoval Zdeněk Červinka na výborové schůzi v Chrudimi. Zejména pamětníci by se na to měli podívat a případně upřesnit historická data, seznamy účastníků ap. nebo zde doplnit nepublikované události. Pokud přizvete k spolupráci i kaktusářské kluby z Vašeho regionu (příp. jim adresu stránek pošlete), mohli bychom ještě zachránit mnoho

cenných informací. Pamětníci odcházejí a s nimi i historická fakta. Předem všem děkuje za spolupráci J. Vích

Zakázané kaktusy

Takto jsem si v prvním čísle Azetu ročníku 2010 a v následujícím období pracovně pojmenoval rostliny obsahující psychotropní látky a tedy spadající pod nechvalně proslulé nařízení vlády. Strhla se kolem toho diskuse a řada opatření, a když se začalo zdát, že po planém chlácholení bude záležitost zašlapána do bahna, zatímco možnost případného postihu či šikanování pěstitelů kaktusů nadále potrvá, poslal mi Laďa Kašpar odkaz na článek <http://goo.gl/S0wKZ>, podle něhož začalo možná svítat na lepší časy. Ministerstvo spravedlnosti údajně navrhuje vyškrtnout rostliny obsahující meskalin z černé listiny.

Jakmile najdu chvíli času, projdu si nejnovější právní aktualizace včetně nařízení vlády a napíši podrobnosti.

Nevešlo se

Tentokrát se po troše mačkání a mazání vešlo bezmála všechno. Zbyla mi jen reportáž ze sympózia a jeden darovaný článek, který však potřebuje ještě doplnit a ověřit.

A protože se uzavírá poslední letošní Azet, využívám rád tuto příležitost k tomu, abych všem vám – čtenářům i přispěvatelům, členům klubu i nečlenům, všem lidem dobré vůle i těm ostaním popřál radostné a klidné vánoční svátky a šťastné vykročení do nového roku 2012. A jaký první krok, takový ať je i každý další. A pohodu a radost a Lásku a Slunce...

Takto uložili pomocníci kaktusy k zimnímu spánku u Odehnalů, foto R. Čech

---

Azet – zpravodaj Klubu kaktusářů Astrophytum Brno – Neprodejně – Redakce, jazyková úprava, sazba: Josef Polách – sazba systémem $\text{\TeX}$ s použitím písma Lido – tisk: Tiskárna Kašpar – vytvořeno s použitím legálního a svobodného softwaru – aniž bylo vědomě ublíženo živým tvorům – v článcích byly opraveny jazykové a typografické chyby, beze změny smyslu sdělení, není-li uvedeno u příspěvku jinak – připomínky, náměty, příspěvky prosím na adresu josef@polach.org